

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра містобудування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНА ЕКОЛОГІЯ

Освітній рівень	третій (освітньо-науковий)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Освітньо-наукова програма «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (30 годин)	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладач:

Сторожук Світлана Сергіївна, к. арх., доцент кафедри містобудування
mesvet@ukr.net

В процесі вивчення цієї дисципліни здобувачі вищої освіти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ АРХІТЕКТУРНО-МІСТОБУДІВНОЇ ЕКОЛОГІЇ.**

Наприклад: Вміти створювати сприятливі умови збереження, відтворення і закономірностей спільної взаємодії і гармонійного розвитку людини і природи, антропогенного і природного середовища.

Програмні результати навчання:

ПРН9. Вміння аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати наукові гіпотези, ставити та вирішувати завдання, оформлювати наукові роботи, організувати творчу наукову діяльність, роботу над статтями та доповідями у сфері архітектури.

ПРН12. Демонструвати вміння щодо критичного аналізу різних інформаційних джерел конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у сфері архітектури, виявляти теоретичні та практичні проблеми.

ПРН16. Використовувати та вдосконалювати етичні засади при формуванні міського простору.

а саме

знати:

- сучасні принципи сталого розвитку архітектурного середовища і містобудівних систем, та їх використання при впровадженні інноваційних рішень;

- методологією теоретичних і експериментальних досліджень в галузі архітектури та містобудування з урахуванням екологічних вимог та проблем;

- існуючі екологічні явища і гострі проблеми розвитку життєвого середовища, розселення та міст на планетарному, регіональному і місцевому рівнях;

- зміст і спрямованість сучасних наукових досліджень в сфері архітектурно-містобудівної екології.

володіти:

- методами охорони навколишнього середовища;

- методами концепції «зелена інфраструктура»;

- методами екологічного моніторингу архітектурного середовища життєдіяльності людини.

вміти:

- аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати наукові гіпотези, ставити та вирішувати завдання у сфері архітектури та містобудування з урахуванням взаємозв'язку екологічних вимог і архітектурних рішень;

- критично аналізувати різні інформаційні джерела конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у сфері архітектурно-містобудівної екології, виявляти теоретичні та практичні проблеми;

- розуміти, аналізувати та моделювати взаємозв'язок між архітектурним середовищем та планувальною системою міст з соціальними потребами, уявленнями та способом життя мешканців.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
		лекції
1	Предмет і основні поняття містобудівної екології.	2
2	Міста і компоненти природи.	2
3	Історія взаємодії архітектури і природного середовища.	2
4	Управління природоохоронною діяльністю та моніторинг довкілля. Еколого-містобудівне законодавство .	2
5	Концепція стійкого розвитку міського середовища.	2
6	Моделі сталого розвитку міст.	2
7	Фактори взаємного впливу в системі «архітектура – навколишнє середовище».	2
8	Проблеми ресурсозбереження в міському господарстві.	2
9	Методи охорони навколишнього середовища.	2
10	Екологічна сумісність населених місць і міського середовища.	2
11	Основи екологічного формування архітектурних об'єктів.	2
12	Системи озеленених територій міста. Критерії оцінки міської системи озеленених територій .	2
13	Екологічна реконструкція міських територій.	2
14	Принципи створення екологічних ланцюжків ландшафтів, «зелених островів» і «зелених коридорів».	2
15	Принципи концепції «зелена інфраструктура».	2
	Всього	30

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Архітектурно-містобудівна екологія» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мін. кількість балів	Макс. кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Поточний контроль знань:		30	60
- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо);	15	15	30
- письмовий контроль (контрольна робота, реферат, тести, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо);	15	15	30
Заохочувальні бали: - Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції - (+) 10 балів - Активність на заняттях - (+) 2 бали	за весь семестр	20	
Підсумковий контроль знань - іспит	1	24	40
Разом		60	100

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

У кінці семестрі проводиться **підсумковий контроль знань** з дисципліни «Архітектурно-містобудівна екологія».

Питання для підсумкового контролю:

1. Що вивчає містобудівна екологія?
2. Що відносять до компонентів природного походження, назвіть абіотичні та біотичні елементи природи?
3. Як змінювалась історія взаємодії архітектури та природного середовища? Розкрийте поняття «аркологія».
4. Які організації беруть участь в управлінні природоохоронною діяльністю?
5. Назвіть принципи стійкого (сталого) розвитку міських територій.
6. У чому полягає модель сталого розвитку міст?
7. Назвіть фактори, які визначають стан екологічної ситуації в місті.
8. Яким чином можна вирішити проблему ресурсозбереження в міському господарстві?
9. Назвіть методи охорони навколишнього середовища.
10. Які розрізняють методи визначення сумісності міста і навколишнього середовища?
11. Розкрийте поняття «комфортність житла».

12. Які виділяють ландшафтні та рекреаційні території міста?
13. Назвіть задачі і методи екологічного моніторингу архітектурного середовища життєдіяльності людини.
14. Назвіть принципи створення екологічних ланцюжків ландшафтів, «зелених островів» і «зелених коридорів».
15. Які ви знаєте принципи концепції «зелена інфраструктура»?

Критерії підсумкової оцінки на підставі поточного контролю

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно / зараховано
82 – 89	B	добре / зараховано
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно / зараховано

Політика навчальної дисципліни:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності Одеської державної академії будівництва та архітектури»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури, Групи сприяння академічній доброчесності Академії.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Горохов В. А. Зеленая природа города : Учебн. пособ. — М. : Стройиздат, 2003. — 528с. : ил. — Библиогр. : с. 526-527
2. Благовидова Н. Г. Архитектурная экология: метод. указания: МИИГАиК. Москва, 2016. – 16 с.
3. ДБН А.2.2-1-2003 Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на

- навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд. — Чинний від 01.04.2004. — К. : Держбуд України, 2004. — 22 с
4. Кизима Р. А. та ін. Екологія в будівництві: навчальний посібник / Р. А. Кизима, Л. А. Єгоркіна, С. І. Веремеєнко, Г. В. Доманський, В. В. Яковчук; за ред. Р.А. Кизими. — Х. : Бурун Книга, 2007. — 224 с. — Бібліогр. : с. 219 – 220.
 5. Передельский Л. В., Приходченко О. Е. Строительная экология: учебное пособие. — Ростов н/Д : Феникс, 2003. — 320 с. : ил. — Библиогр.: с. 307 – 310
 6. Стольберг Ф. В. Экология города. — К. : Либра, 2000. — 464с.
 7. Сугробов Н. П., Фролов В. В. Строительная экология : Учебн. пособ. — М.: Издательский центр «Академия», 2004. — 416 с
 8. Тетиор А. Н. Архитектурно-строительная экология : учебное пособие. — М. : АСАСЕМІА, 2008. — 368 с.
 9. Цигичко С. П. Фактори взаємного впливу в системі «архітектура – навколишнє середовище» // Коммунальное хозяйство городов : научн.-техн. сб. — К.: Техніка, 2010. — Вип. 95. — С. 409 – 417
 10. Цигичко С. П. Екологія в архітектурі і містобудуванні: навч. посібник: ХНАМГ. Харків, 2012. – 146 с.
- Допоміжні джерела інформації
11. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
 12. Агранович Г. М. Проблемы освоения территорий современного города // Архитектура и строительство Москвы. - 2003. - №2 - 3.
 13. Alanna Stang, Christopher Hawthorne The Green House. New Directions in Sustainable Architecture. - Princeton Architectural Press, 2010.
 14. Alastair Fuad-Luke Ecodesign : the Sourcebook. - Chronicle Books, 2010. - 352 p
 15. Алексашина В. В. Экологические основы архитектурного формирования производственной среды города // Промышленное и гражданское строительство. -2006. - №2.
 16. Баулин В. В., Абарыков В. П., Ларина Т. А., Павлова О. П., Хайме Н. М. Проблемы экологически безопасного освоения территории России // Промышленное и гражданское строительство. - 1998. - №7.
 17. Brayer, Marie-Ange, Simonot, Beatrice Archilad's Earth Buildings: radical experiments in land Arcitecture. London : Thames & Hudson. 2003. - 248 p
 18. Воскресенский И. Гармония и экология: пути интеграции // Ландшафтная архитектура. Дизайн. – 2004.- №3
 19. Городков А. В., Фурина В. Н. Ветрозащитные свойства зеленых насаждений // Известия вузов. Строительство. - 2008. - №2. - С.75 – 79.
 20. Дубровский А. Экологический щит города // Наука и жизнь. — 2003. — №11. - С. 109 - 112.
 21. James Wines. Green Architecture. - London: Taschen, 2008. - 240 p. : il.

22. Jodidio Philip. Green architecture Now. - Hong Kong, London, Paris, New York : Taschen, 2009. - 416 p.: il
23. Кадурина А. О., Менделенко А. С. Видеоэкология в архитектуре // Проблемы теории и истории архитектуры Украины: сб. науч. тр. / Одес. гос. акад. стр-ва и архитектуры -Одесса: Астропринт. - 2007. - Вып. 7. - С. 147 – 151.
24. Князева В. П. Экологические аспекты выбора материалов в архитектурном проектировании. - М.: Издательство Архитектура – С, 2006. - 296 с.
25. Мамлеев О. М. Реновация исторических производственных зданий и их адаптация в городской среде // Архитектура. Строительство. Дизайн. — 2001. - № 1. - С. 21 - 27.
26. Никитина Е., Никитин В. Коммуникативная экология города // А.С.С. - 2004. - 120 № 3. - С. 26
27. РУМЦ ВятГУ. Градостроительная экология. Инклюзивное образование. Учебно-методические материалы [Электронный ресурс]. URL:
<https://инклюзивноеобразование.рф/%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D1%8B/177>